

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

De minister van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties
Dr. G. ter Horst
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

Afdeling Ontwikkeling

bezoekadres
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

t (070) 361 97 23
f (070) 361 97 46
www.rechtspraak.nl

datum 11 februari 2010
doorkiesnummer 070 - 361 9721
e-mail Voorlichting@rechtspraak.nl
onderwerp Advies conceptwetsvoorstel College mensenrechten en gelijke
behandeling

Geachte mevrouw Ter Horst,

Bij brief van 3 december jl. (ontvangen op 8 december jl.) verzocht u de Raad voor de rechtspraak (de ‘**Raad**’) u uiterlijk 11 januari 2010 te adviseren over het conceptwetsvoorstel houdende oprichting van het Nationaal Instituut voor de Rechten van de Mens (het “**wetsvoorstel**”). Zoals u bij brief van 10 december jl. is gemeld, hanteert de Raad een adviestermijn van twee maanden.

Blijkens de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel ontbreekt op dit moment een deskundig instituut dat een onafhankelijke en samenhangende visie kan geven op de manier waarop met spanningen tussen mensenrechten moet worden omgegaan en zich in meer algemene zin kan bezig houden met bepaalde mensenrechtenkwesties. Bovendien ontbreekt een centraal aanspreek- en informatiepunt voor Nederlandse, buitenlandse en internationale organisaties. In internationaal verband, zowel binnen de Verenigde Naties als de Raad van Europa, is afgesproken dat alle lidstaten een nationaal mensenrechteninstituut oprichten. Het kabinet heeft bij brief van 18 juli 2008 aan de Tweede Kamer meegedeeld dat het besloten heeft om in Nederland mensenrechteninstituut op te richten.

In het wetsvoorstel wordt voorgesteld om de Commissie gelijke behandeling (Cgb) om te vormen tot het “College mensenrechten en gelijke behandeling” (Cmgb). De wettelijke taken die nu zijn toegekend aan de Cgb gaan over naar het Cmgb, aangevuld met enkele nieuwe taken. Het Cmgb krijgt de volgende taken:

- onderzoek en oordeel op het terrein van gelijke behandeling;
- anderszins onderzoek doen naar de bescherming van mensenrechten en gelijke behandeling en het initiëren van zulk onderzoek of het bijdragen daaraan;
- het rapporteren over en het doen van aanbevelingen op het terrein van mensenrechten en gelijke behandeling;
- advisering over (concept)wetgeving en beleid dat direct of indirect betrekking heeft op mensenrechten;
- het geven van voorlichting op het terrein van mensenrechten en gelijke behandeling;
- bevorderen van educatie en bewustwording op het gebied van mensenrechten en gelijke behandeling;
- contact onderhouden met maatschappelijke organisaties en met nationale, Europese en internationale instellingen;

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 11 februari 2010
pagina 2 van 3

- bemoedigen van de ratificatie van verdragen en op het terrein van rechten van de mens en gelijke behandeling en het bevorderen van de toepassing daarvan.

Gehoord de gerechten, adviseert de Raad als volgt.¹

Advies

Het wetsvoorstel geeft de Raad aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen.

Vordering in rechte

Op grond van het voorgestelde artikel 6 kan het College in rechte vorderen dat een gedraging die in strijd is met de Algemene wet gelijke behandeling, de Wet gelijke behandeling van mannen en vrouwen of artikel 646 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek, of een schending vormt van een mensenrecht, onrechtmatig wordt verklaard, dat deze wordt verboden of dat een bevel wordt gegeven om de gevolgen van die gedraging ongedaan te maken. De Raad merkt hierover het volgende op. Een rechterlijke uitspraak op een dergelijke vordering kan in beginsel alleen de bij deze procedure betrokken partijen binden. Dit roept de vraag op wat de gevolgen zijn van een rechterlijke uitspraak, waarin een bepaalde gedraging op vordering van het Cmgb bijvoorbeeld onrechtmatig wordt verklaard, voor individuen die door deze gedraging zijn benadeeld. De memorie van toelichting gaat hier niet op in. De Raad adviseert om de toelichting op dit punt aan te vullen.

Disciplinaire maatregel ten aanzien van de voorzitter van het Cmgb

Op grond van het voorgestelde artikel 10 lid 5 aanhef en onder c, kan ten aanzien van de voorzitter van het Cmgb de disciplinaire maatregel, bedoeld in artikel 46 c lid 1 van de Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren, worden opgelegd door de President van het Gerechtshof te 's-Gravenhage. De Raad merkt hierover op dat hiermee wordt afgeweken van de normale regeling van relatieve competentie. Volgens deze regeling zou de bedoelde bevoegdheid naar de huidige stand van regelgeving immers moeten worden toebedeeld aan de President van het Gerechtshof Amsterdam en na inwerkingtreding van het wetsvoorstel Evaluatiewet modernisering rechterlijke organisatie (voorzien voor 1 januari 2011) aan de President van het Gerechtshof Arnhem, aangezien het Cmgb te Utrecht wordt gevestigd en het arrondissement Utrecht thans valt binnen het ressort Amsterdam en na inwerkingtreding van voornoemd wetsvoorstel binnen het ressort Arnhem. De Raad merkt tevens op dat in de toelichting niet wordt gemotiveerd waarom wordt afgeweken van de normale competentieregels en adviseert hetzij de

¹ De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80 van de Grondwet. Bij het opstellen van zijn adviezen beoordeelt de Raad de voorgenen wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werklust van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Rechters zijn bij de behandeling van individuele zaken niet gebonden aan de inhoud van de wetgevingsadviezen van de Raad voor de rechtspraak.

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 11 februari 2010
pagina 3 van 3

toelichting op dit punt aan te vullen, hetzij de bedoelde bevoegdheid toe te bedelen aan de President van het Gerechtshof van het ressort waarbinnen het arrondissement Utrecht valt.

Werklast

Als gevolg van het wetsvoorstel worden geen noemenswaardige gevolgen voor de werklast voor de Rechtspraak verwacht.

Tot slot

Indien na het uitbrengen van dit advies het wetsvoorstel op belangrijke onderdelen wordt gewijzigd of indien uit nadere uitvoeringsregelgeving belangrijke werklastgevolgen voortvloeien, wordt de Raad graag in de gelegenheid gesteld daarover aanvullend te adviseren. Met het oog op de informatievoorziening aan en de voorbereiding van de gerechten op de invoering van de onderhavige regeling verzoekt de Raad u hem te informeren over de indiening van het wetsvoorstel bij de Tweede respectievelijk de Eerste Kamer en de plaatsing van de definitieve wettekst in het Staatsblad.

Hoogachtend,

mr. J.C. van Dijk
Lid Raad voor de rechtspraak